

1. POVINNÝ ÚKOL: TEORETICKÁ A PRACOVNÍ HYPOTÉZA

1. Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství

Pro jasnější vymezení výzkumu a následně hypotéz je nutné nejprve definovat zkoumané pojmy, jejich obsah. Logice textu také pomáhá, vyjdete-li z definice, teoretické hypotézy, dimenzí k pracovním hypotézám. (viz Disman, 1993).

Teoretická hypotéza: Míra sociální kontroly je vyšší na vesnici než ve městě, a zároveň je vyšší u osob které v prostoru sousedství tráví většinu dne, než u osob, které jsou aktivní mimo prostor sousedství.

Pracovní hypotéza: Na vesnici se lidé více znají, proto je i intenzita sociální kontroly větší než v anonymnějším městě. U lidí, kteří jsou aktivní převážně v prostoru sousedství (důchodci, osoby na mateřské dovolené, dlouhodobě nemocní) je intenzita sociální kontroly vyšší než u lidí, kteří jsou většinu dne vzdáleni z prostoru sousedství (pracující, studenti). Pracovní hypotéza zahrnuje proměnnou, která může mít vliv na závisle proměnnou a jsou při tom asociovány také s nezávisle proměnnou. (viz Disman, 1993:85-88). Pracovní hypotézu je proto třeba formulovat konkrétněji.

Dimenze sousedství - psychologická - vznikají přátelství

- komunikační – lidé spolu často hovoří
- politická – podobné politické názory
- pracovní – vzájemná výpomoc
- kontrolní – lidé se pozorují

Chci se soustředit na kontrolní dimenzi a pro ni určit indikátor: V kolik hodin soused odjíždí do zaměstnání?

To, co chcete měřit, je formulováno v pracovní hypotéze. Ve případě vaší pracovní hypotézy byste tedy měřila spíše dobu, kterou lidé stráví v místě svého bydliště.

2. Míra stigmatizace klientů sociálního státu a charakter sociální pomoci, již se jim dostává

Teoretická hypotéza: Sociální pomoc státu je pro klienta stigmatizující tím více, čím déle a výrazněji se mu jí dostává.

Pracovní hypotéza: Klient, který dlouhodobě využívá sociální pomoci od státu má stigma člověka, který se o sebe neumí postarat, nezvládá svou situaci a to se zpětně projevuje

v chování klienta, jeho nízké sebedůvěře. Čím je charakter sociální pomoci zřejmější okolní společnosti (peněžní dávky x kontroly soc.pracovníka v rodině klienta) tím je i stigmatizace větší.

Dimenze stigmatizace – sociální - postoj okolí ke klientovi

- psychologická - stav psychiky klienta
- rodinná – vztahy v rodině klienta

Chci se soustředit na dimenzi sociální a pro ni určit indikátor: Jak se změnil postoj pracovníků sociálního odboru ke klientovi v průběhu dlouhodobé závislosti na soc. dávkách?

Komentáře k předchozímu úkolu se vztahují i na tuto část. Je dobré nejdříve analyzovat zkoumané proměnné, jejich dimenze a indikátory, a teprve na jejich základě formulovat pracovní hypotézu. Problém, který chcete zkoumat tak budete mít více pod kontrolou a vyhnete se problémům s validitou.

Bibliografie:

Sociologický ústav AV:Velký sociologický slovník, Karolinum,Praha, 1996.

Disman M.:Jak se vyrábí sociologická znalost, Karolinum, Praha 2002.

Citujete-li z literatury, uveďte odkaz ihned za citací či parafrází.

S pozdravem

Daniela Ryšavá